

[INFOGRAFIC] Dinamica discursului la ONU a conducerii de vârf a Republicii Moldova.

Dinamica discursului la ONU a conducerii de vârf a Republicii Moldova

La 1 iulie 2020, Grupul Operativ al Trupelor Ruse (GOTR) a "sărbătorit" 25 de ani de la formarea.

Prezența militară rusă a GOTR constituie un element determinant care contribuie la încălcarea drepturilor omului în regiunea transnistreană și împiedică o investigare eficientă a încălcărilor comise în regiunea transnistreană.

Declarațiile persoanelor cu funcție de răspundere făcute în detrimentul obligațiilor pozitive garantate de către CEDO prin jurisprudența din cauzele transnistrene, pot cauza condamnarea Republicii Moldova.

* Pe teritoriul regiunii transnistrene a Republicii Moldova există două structuri militare ruse:

- GOTR;
 - Misiunea de pacificare.
- În pofta caracterului juridic distinct al acestor structuri militarizate, în realitate ele se completează, coordonându-și acțiunile.

Mircea Snegur

La 6 decembrie 1991, Mircea Snegur, în calitate de Președinte al R. Moldova, printr-un Apel, a protestat împotriva ocupării orașelor moldovenești: Grigoriopol, Dubășari, Slobocița, Tîrșcop și Râbnița situate pe malul stîng al râului Nistru. Autorii apelului au arătat autoritățile URSS, în mod special, Ministerul Apărării, de faptul că au fost la originea acestor acțiuni.

Petru Lucinschi

„Ca stat mic ce se confruntă cu problemele tranziției și cu pericole pentru integritatea sa teritorială, Moldova vede în Organizația Națiunilor Unite speranță, suport și garanție pentru dezvoltarea fiecărui țăr.”

Adunarea Generală ONU, 6-8 septembrie 2001

Vladimir Voronin

Pe parcursul anilor a avut declarații și poziții contradictorii:
Președinte anulii 2001 - 2005
Poziție docilă față de Rusia. S-a abținut de la declarații vehemente în privința influenței Federației Ruse în regiunea transnistreană.
Președinte anulii 2005 - 2009
Președintele Vladimir Voronin au declarat că Transnistria este ocupată de Rusia.

Nicolae Timofti

În cadrul Adunării Generale a ONU din septembrie 2012, Nicolae Timofti a cerut retragerea trupelor militare rusești de pe teritoriul Republicii Moldova.

Iurie Leancă

La 26.09.2013, în calitate de Prim-ministru al Republicii Moldova, a reiterat în cadrul Adunării Generale a ONU apelul Republicii Moldova privind retragerea definitivă a forțelor militare ruse de pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu angajamentele internaționale corespunzătoare.

Pavel Filip

În calitate de Prim-ministru al Republicii Moldova, Pavel Filip, la data de 29.09.2018, a cerut, de la tribuna ONU, retragerea trupelor ruse de pe teritoriul R. Moldova

Igor Dodon

În perioada 22 septembrie 2019 - 27 septembrie 2019, Președintele Igor Dodon a rostit un discurs de la tribuna ONU. Problema respectării drepturilor omului în regiunea transnistreană, precum și neexecutarea angajamentelor Federației Ruse referitor la retragerea trupelor militare, au fost ignorate.

a 1 iulie 2020, Grupul Operativ al Trupelor Ruse (ГОТР) a "sărbătorit" 25 ani de la formarea.

Prezența militară rusă a GOTR constituie un element determinant care contribuie la încălcarea drepturilor omului în regiunea transnistreană și împiedică o investigare eficientă a încălcărilor comise în regiunea transnistreană.

Mai multe concluzii ale Asociației [Promo-LEX](https://bit.ly/38o9y0o) găsiți în Studiul privind prezența militară rusă în Armenia, Moldova și Ucraina și impactul său asupra situației drepturilor omului: <https://bit.ly/38o9y0o>

**OPINIE SCRISĂ a Asociației
Promo-LEX asupra unor
întrebări particulare din
Sesizarea 96b, înregistrată
de Curtea Constituțională la
16 iunie 2020**

OPINIE SCRISĂ

a Asociației Promo-LEX
asupra unor întrebări particulare din
Sesizarea 96b, înregistrată de Curtea
Constituțională la 16 iunie 2020

www.promolex.md

Promo - LEX

Promovarea democrației și a drepturilor omului

[INFOGRAFIC] Nivelul de dotare a subdiviziunilor teritoriale ale poliției cu echipament și tehnică

Nivelul de dotare a subdiviziunilor teritoriale ale poliției cu echipament și tehnică

Potrivit Raportului IGP privind implementarea Strategiei de Dezvoltare a Poliției, pe parcursul anului 2019, inclusiv în contextul Suportului Bugetar acordat de Uniunea Europeană pentru reforma Poliției, au fost:

REUTILATE 25 DE MIJLOACE DE TRANSPORT:

instalate girofaruri, realizate servicii de reutilare a habitaclului, precum și de aplicare a schemei coloro-grafice.

ACHIZIȚIONATE MIJLOACE SPECIALE:

spray lacrimogen, grenade lacrimogene, fumigene, audiovizuale, cătușe de unică folosință, bastoane electroșoc, pistoale electroșoc, cartușe de rezervă.

Acest infografic este realizat de Asociația Promo-LEX în cadrul proiectului „Monitorizarea civică a reformei Poliției în Republica Moldova”, implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene. Opiniile exprimate în acest infografic aparțin Asociației Promo-LEX și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene.

În pofta achizițiilor efectuate în perioada 2016–2019, Promo-LEX constată faptul că, nivelul de dotare a subdiviziunilor teritoriale este diferit.

- ponderea dotării cu uniforme
- ponderea dotării cu echipament special
- ponderea dotării cu uniforme și echipament

Datele sunt colectate în baza răspunsurilor la solicitările de informații adresate inspectoratelor de poliție.

Potrivit datelor recepționate de Promo-LEX, în cadrul IP Taraclia termenul de utilizare a uniformei este expirat, iar în cadrul IP Edineț, din 2014 până în prezent, efectivul nu a fost dotat cu uniformă de birou și încălțăminte de primăvară-vară. Contrar celor raportate, IGP susține că dotarea cu uniforme a angajaților din cadrul celor două inspectorate este de 74% – IP Taraclia și, respectiv, 95% – IP Edineț.

Promo-LEX recomandă evaluarea anuală a gradului de dotare cu echipament și tehnică specială a subdiviziunilor teritoriale și asigurarea angajaților IGP cu uniforme și echipament conform necesităților.

Potrivit Raportului IGP privind implementarea Strategiei de Dezvoltare a Poliției, pe parcursul anului 2019, inclusiv în contextul Suportului Bugetar acordat de Uniunea Europeană pentru reforma Poliției, au fost:

reutilate 25 de mijloace de transport;
achiziționate mijloace speciale.

În pofida achizițiilor efectuate în perioada 2018-2020, Promo-LEX constată faptul că nivelul de dotare a subdiviziunilor teritoriale este diferit.

Promo-LEX recomandă evaluarea anuală a gradului de dotare cu echipament și tehnică specială a subdiviziunilor teritoriale și asigurarea angajaților Inspectoratului General al Poliției cu uniforme și echipament conform necesităților.

Mai multe detalii găsiți în Raportul nr. 3 privind Monitorizarea civică a reformei Poliției în Republica Moldova: <https://bit.ly/3ev0eZo>

Acest infografic este realizat de Asociația [Promo-LEX](#) în cadrul proiectului „Monitorizarea civică a reformei [Poliției în Republica Moldova](#)”, implementat cu suportul financiar al [Uniunii Europene](#). Opiniile exprimate în acest infografic aparțin Asociației Promo-LEX și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene.

APEL cu ocazia Zilei Internaționale a ONU pentru susținerea victimelor torturii

26 iunie 2020, Chișinău, Republica Moldova

Către:

**Guvernul Republicii Moldova,
Parlamentul Republicii Moldova,
Instituțiile de drept din Republica Moldova,**

Ambasade și instituții internaționale în Republica Moldova

APEL

cu ocazia Zilei Internaționale a ONU pentru susținerea victimelor torturii

La 26 iunie este marcată Ziua Internațională a ONU pentru Susținerea Victimelor Torturii. Cu această ocazie, organizațiile societății civile vin cu un Apel adresat Guvernului, Parlamentului și altor instituții de drept din Republica Moldova, constatând și solicitând următoarele:

Conform tratatelor internaționale la care este parte, Republica Moldova este obligată să creeze mecanisme eficiente de prevenire și eradicare a torturii, a tratamentelor inumane și/sau degradante.

Republica Moldova este frecvent condamnată la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) pentru încălcarea art. 3 CEDO (interzicerea torturii, tratamentelor inumane sau degradante). Până la 31 decembrie 2019, CtEDO a constatat 151 de violări pe art. 3 CtEDO în privința Republicii Moldova.

Constatăm că documentarea torturii și altor tratamente inumane și/sau degradante nu este întotdeauna efectuată eficient, ceea ce face dificilă investigarea cazurilor și atragerea la răspundere a vinovaților. Comitetul European pentru Prevenirea Torturii (CPT) a recomandat transferarea serviciului medical din centrele de detenție în subordinea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. Cu toate acestea, noul Plan Național de Acțiuni în domeniul Drepturilor Omului, adoptat recent de Parlament, nu prevede măsuri pentru asigurarea independenței personalului medical din locurile de detenție.

Respectarea drepturilor pacienților în instituțiile penitenciare din Republica Moldova rămâne a fi defectuoasă.

Persoanele aflate în detenție se plâng de încălcarea drepturilor fundamentale. În unele cazuri, nu sunt luate măsuri eficiente pentru asigurarea dreptului la asistență medicală independentă, inclusiv investigații diagnostice în instituțiile medicale publice, pentru prescrierea corectă a tratamentului necesar. Deseori este invocată imposibilitatea transportării deținuților, întrucât escortarea necesită atât implicarea serviciilor suplimentare, personal și a mijloacelor de transport specializate.

Nevoile și problemele victimelor torturii și a familiilor acestora sunt deseori trecute cu vederea. Drepturile victimelor sunt ignorate, iar reabilitarea comprehensivă a acestora nu a fost niciodată printre prioritățile instituțiilor statului. Legea 137, privind reabilitarea victimelor infracțiunilor, adoptată de Parlament la 29 iulie 2016, nu oferă remedii suficiente și mecanisme clare pentru victime și nu este în deplină concordanță cu Convenția ONU împotriva torturii. Atât victimele directe ale torturii, tratamentelor inumane sau degradante, cât și cele indirecte au nevoie de o reabilitare comprehensivă pentru a-și trăi viața cu demnitate.

Cauza lui Andrei Brăguță, un tânăr de 32 de ani, care a murit aflându-se în custodia statului, în august 2017, unde a ajuns după un incident în trafic, în continuare se află pe masa judecătorilor. Subiectul a fost intens mediatizat după imaginile care au scandalizat opinia publică, în care Andrei Brăguță este lovit fără milă de colegii de celulă, iar gardienii din izolator par să nu facă nimic pentru a-i opri. Avocatul familiei Brăguța amintește că Guvernul Republicii Moldova urmează să implementeze recomandările Comitetului ONU împotriva Torturii formulate din anul 2017, pentru: a) instituirea de proceduri clare de comportament a poliției în situații similare, b) asigurarea unui nivel de asistență medicală în sistemul penitenciar, conform standardelor minime ale CPT, c) creșterea capacității de investigare a

infracțiunilor de tortură de către procuratură și d) asigurarea justiției în cazurile de tortură. Până în prezent, evoluțiile sunt ne semnificative.

Venim cu acest apel pentru a arăta cum se schimbă viața umană, prețul pe care îl plătesc oamenii, restabilindu-și drepturile sale. Aderarea la acest eveniment reprezintă un act de solidaritate. În cele din urmă, tortura și tratamentele inumane provoacă daune nu numai victimei, ci și celor din jur – familie, prieteni, societate.

Condițiile de detenție din penitenciarele Republicii Moldova, în special în penitenciarul nr. 13, nu corespund standardelor minime de prevenire și combatere a torturii, tratamentelor inumane sau degradante. Un nou penitenciar care să substituie Penitenciarul nr. 13 urma să fie construit, însă lucrările de construcție a acestuia nici nu au început. Penitenciarele din Moldova sunt într-o stare dezastruoasă și supra-populate, inclusiv și din motivul aplicării excesive a arestării preventive. Autoritățile Republicii Moldova au fost atenționate de mai multe ori asupra faptului, că nu aplică forme alternative de prevenție, în situația condițiilor proaste de detenție. Calitatea hranei este determinată în principal de alocarea resurselor insuficiente pentru alimentarea deținuților

Strategia de dezvoltare a sistemului penitenciar pentru anii 2016-2020, care are ca scop definirea unui cadru strategic simplu și funcțional, pentru soluționarea problemelor actuale și diminuarea efectelor acestora asupra deținuților, precum și reafirmarea rolului său în sistemul general al justiției, nu este implementată din varia motive, inclusiv lipsa de suport financiar.

Referitor la evenimentele din aprilie 2009, nici un ofițer de poliție nu a executat o pedeapsă privativă de libertate. Este grav că unii dintre cei împotriva cărora a fost deschisă o procedură penală și mai târziu a fost închisă, au putut să

revină și să continue să activeze în forțele de poliție. De asemenea, condamnările nu au vizat ofițeri de poliție de rang superior sau oficiali de stat, care au fost responsabili cu luarea deciziilor operaționale relevante la acea dată. Asemenea carențe au provocat un sentiment profund de nedreptate în rândul victimelor abuzurilor polițienești. Odată cu trecerea timpului, multe dintre victime au pierdut speranța de a obține justiție în Moldova. Unii au căutat dreptate la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO), iar alții au decis să părăsească definitiv Republica Moldova.

Pentru a-și îndeplini eficient misiunea de efectuare a controalelor inopinate ale centrelor de detenție, Consiliului pentru Prevenirea Torturii, în calitate de Mecanism Național de Prevenire a Torturii, trebuie să-i fie consolidată independența și capacitățile, asigurându-i o logistică adecvată, secretariat și autonomie financiară.

Având în vedere cele sus-menționate, organizațiile semnatare solicită:

1. Executarea în mod eficient a tuturor măsurilor privind combaterea torturii, tratamentelor inumane sau degradante din Planul Național de Acțiuni în domeniul Drepturilor Omului;
2. Îndeplinirea tuturor recomandărilor și angajamentelor internaționale asumate pentru a preveni tortura și a susține victimele torturii;
3. Consolidarea independenței și a capacităților procurorilor responsabili de investigarea cauzelor de tortură, tratamente inumane sau degradante;
4. Asigurarea instruirii actorilor din domeniul justiției penale în domeniul prevenirii torturii și a relelor tratamente;
5. Fortificarea capacităților de documentare a cauzelor de tortură, tratamente inumane sau degradante și investigarea eficientă a acestora;
6. Asigurarea dreptului la reabilitarea comprehensivă a

tuturor victimelor supuse torturii, tratamentelor inumane sau degradante;

7. Transferarea serviciului medical din centrele de detenție din subordinea Ministerului Afacerilor Interne în subordinea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale RM;
8. Transferarea serviciului medicale din Administrația Națională a Penitenciarelor din subordinea Ministerului Justiției în subordinea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale RM;
9. Transferarea controlului asupra izolatoarelor de detenție provizorie din subordinea MAI în subordinea Ministerului Justiției;
10. Urgentarea construirii unui nou penitenciar în municipiul Chișinău, evitând supraaglomerarea Penitenciarului nr. 13;
11. Consolidarea independenței și capacităților Consiliului pentru Prevenirea Torturii în calitate de Mecanism Național de Prevenire a Torturii;
12. Implementarea recomandărilor Comitetului ONU împotriva Torturii formulate din anul 2017, pentru a institui proceduri clare de comportament a poliției în situații similare, asigurarea unui nivel de asistență medicală în sistemul penitenciar conform cu standardele CPT minime, de a crește capacitatea de investigare a procuraturii a infracțiunilor de tortură și de a face justiție în cazurile de tortură.

Doar prin sprijinul direct acordat victimelor torturii, tratamentelor inumane și altor forme de violență, putem dovedi determinarea fără echivoc și un angajament clar de a lupta împotriva acestor fenomene și a impunității!

Organizații semnatare:

1. RCTV Memoria
2. Amnesty International Moldova
3. Asociația Promo-LEX

4. Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM)
5. Centrul de Drept al Avocaților
6. Ambasada Drepturilor Omului

Lista organizațiilor semnatare este deschisă.

[INFOGRAFIC] Deținuți ilegal în regiunea transnistreană*

Deținuți ilegal în regiunea transnistreană*

Promo - LEX

Promovarea democrației și a drepturilor omului

455
de persoane
reținute

dintre care

416
de persoane
arestate

91,4%

La 1 ianuarie
2019

în locurile de detenție din regiunea transnistreană se aflau **2202** persoane.

1867 - sentință

335 - încheiere de arest

* Potrivit Hotărârilor CtEDO (a se vedea paragraful 150, cauza Mozer) în cauzele de violare a drepturilor omului în regiunea transnistreană s-a constatat că așa-numitele instanțe de judecată, precum și alte instituții din regiune, nu dispun de dreptul de a judeca și condamna persoanele în temeiul așa numitei legislații.

Până la 26 iunie 2020 CtEDO a pronunțat:

- 17 de hotărâri în 37 de cauze în care a constatat violarea art. 3 CEDO (dreptul de a nu fi supus torturii și reținerii ilegale);
- 20 de hotărâri în 37 de cauze în care a constatat violarea art. 5 CEDO (dreptul la libertate și siguranță).

Arestul preventiv examinat de către pretinsa judecătorie supremă:

97 de contestații împotriva încheierii de aplicare a arestului preventiv - **75,2%** au fost menținute

87 contestații împotriva încheierii de prelungire a arestului preventiv - **83,9%** au fost menținute

Arestul preventiv examinat de către judecătoriile raionale:

521 de cereri privind aplicarea arestului preventiv.

Rata de admitere a demersurilor de aplicare a arestului: **96,5%**

1289 cereri privind prelungirea arestului preventiv.

Rata de admitere a demersurilor de prelungire a arestului: **96,9%**

Rata de încarcerare

calculată la 100 mii de locuitori

Republica Moldova - 197 deținuți;

Regiunea transnistreană - 550 deținuți;

Federația Rusă - 386 deținuți;

Media europeană - 106 deținuți;

Numărul populației în regiunea transnistreană: 400 000 locuitori.

1 ianuarie 2019

La 1 ianuarie 2019, în penitenciarele din regiunea transnistreană se aflau 2202 deținuți. Raportat la numărul populației din regiune, observăm o rată înaltă de încarcerare de circa 1375 persoane la o sută de mii de locuitori, ceea ce depășește de cinci ori media europeană de încarcerare și aproximativ de trei ori cea a Republicii Moldova.

[Promo-LEX](#) atenționează asupra problemei ce ține de supraaglomerarea din locurile de detenție ale regiunii transnistrene, ca urmare a numărului mare de deținuți!

Amintim că, până la 26 iunie 2020, CtEDO a pronunțat:

- 17 de hotărâri în 37 de cauze în care a constatat violarea art. 3 CEDO – dreptul de a nu fi supus torturii și relelor tratamente;
- 20 de hotărâri în 37 de cauze în care a constatat violarea art. 5 CEDO – dreptul la libertate și siguranță.

Mai multe detalii găsiți în Raportul pentru anul 2019 – Drepturile Omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova: <https://bit.ly/2NeK5Nz>

[Podcast] PUNCT pe URĂ | Episodul 5 – Democrația și rasismul

De câteva săptămâni, Statele Unite ale Americii sunt zguduite de protestele împotriva rasismului și a practicilor poliției.

În acest episod al podcast-ului "PUNCT pe URĂ." discutăm cu Dumitru Sliusarenco, avocat specializat în domeniul discriminării, stabilit de ceva timp în Statele Unite ale Americii, despre ceea ce au provocat protestele din SUA, măsurile întreprinse de diverși actori de la nivel național împotriva rasismului, dar și despre rasism privit din mai multe perspective într-un stat democratic.

Poți asculta acest episod în #soundcloud, #googlepodcasts sau #spotify.

Acest podcast este realizat de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Fundației Soros-Moldova.

Raport Promo-LEX: CEC și CICDE și-au îndeplinit în proporție de peste 60 la sută și, respectiv, 45 la sută din activitățile planificate pentru anul 2019

Asociația Promo-LEX a făcut public astăzi [Raportul de evaluare a activităților desfășurate de Comisia Electorală Centrală \(CEC\) și Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral \(CICDE\) în anul 2019](#), prin prisma prevederilor Planurilor strategice ale acestora implementate în perioada 2016-2019.

Din cele 24 de acțiuni planificate de către CEC pentru a fi realizate în 2019, Promo-LEX consideră că 15 acțiuni (63%) au fost executate integral, șapte (29%) au fost parțial executate, iar două acțiuni (8%) au rămas neexecutate.

Cele mai bune rezultate au fost atinse în privința realizării obiectivului ce ține de organizarea alegerilor și a campaniilor de informare pentru acestea. În acest sens, pe parcursul lui 2019, CEC a organizat două scrutine naționale (alegeri parlamentare și alegeri locale generale), precum și a desfășurat ample campanii de informare pentru alegători. De asemenea, în urma alegerilor, CEC a elaborat două studii privind auditul de gen (coraportul bărbați/femei) în rândul concurenților electorali, observatorilor și funcționarilor electorali. Acestea, însă, au inclus doar date statistice, fără a fi elucidate problemele relevante, cum ar fi

înregistrarea concurenților fără respectarea cotei de gen și a ordinii de amplasare a candidaților în listele electorale.

Rezultate mai puțin bune au fost înregistrate în privința dezvoltării și implementării modulelor SIAS "Alegeri", unde nici în anul 2019 autoritatea electorală nu a reușit să implementeze modulul "Control Financiar", utilizarea acestuia fiind amânată pentru 2020. Restanțe au fost constatate și în privința creării în cadrul CEC a unei noi subdiviziuni responsabile de supravegherea și controlul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale – acțiune care a fost preluată în noul Plan Strategic al autorității.

În cazul CICDE, Promo-LEX constată că din cele 34 de activități planificate, 17 (48%) au fost executate, parțial executate au fost 9 activități (26%), iar alte 9 (26%) au rămas neexecutate.

Cele mai bune rezultate au fost atinse de instituție în privința prestării serviciilor de instruire, diverse și inovative, scop în care au fost analizate și perfecționate permanent seminarele organizate, au fost elaborate noi module de instruire, cu identificarea grupurilor necesar a fi pregătite.

De cealaltă parte, cele mai slabe rezultate au fost constatate în procesul de executare a activităților planificate pentru

atragera și angajarea unei echipe stabile de formatori motivați, precum și în activitatea de dezvoltare a platformei de instruire online e-learning.

Neexecutate au rămas și activitățile planificate pentru autonomia financiară a instituției prin elaborarea unui program pentru colectarea de fonduri și a unei politici de autofinanțare a instituției. Menționăm că în mare parte, activitățile respective au fost preluate în noul Plan Strategic al instituției pentru perioada anilor 2020-2023.

În urma evaluării activităților desfășurate de CEC și CICDE pe parcursul anului 2019, Promo-LEX prezintă în Raport o serie de recomandări adresate autorității electorale.

Raportul integral poate fi accesat [aici](#).

Pentru mai multe informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX;

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md

**Apel către CEC și Parlament
pentru asigurarea
transparenței procesului de
modificare a codului**

electorale

coaliția civică pentru alegeri libere și corecte

24.06.2020

APEL PUBLIC

**privind asigurarea unui proces transparent și incluziv în
examinarea și adoptarea proiectului de lege privind
modificarea legislației electorale și pregătirea de
organizarea alegerilor în condiții de pandemie**

Chișinău, 24 iunie 2020

*Organizațiile semnatare, membre ale Coaliției civice pentru
Alegeri Libere și Corecte,*

Fac apel

Către Comisia Electorală Centrală:

- *Să asigure o transparență decizională reală și să dea dovadă de consecvență în publicarea tabelului divergențelor la proiectul de lege privind modificarea legislației electorale și a acelei conexe, precum și a propunerilor înaintate de organizațiile societății civile*
- *Să inițieze în regim de urgență procesul de identificare a măsurilor necesare pentru asigurarea bunei desfășurări a alegerilor prezidențiale în țară și peste hotare în circumstanțele impuse de pandemia COVID-19*

Către Parlamentul Republicii Moldova:

- *Să inițieze în regim de urgență procesul de revizuire a*

legislației electorale și a celei conexe care reglementează organizarea și desfășurarea alegerilor prezidențiale din 1 noiembrie 2020 în corespundere cu adresele Curții Constituționale, recomandările misiunilor naționale și internaționale de observare

- *Să asigure un proces transparent și incluziv de examinare a proiectului de lege privind modificarea legislației electorale și a celei conexe, cu participarea tuturor părților interesate.*

Pe data de 11 mai 2020, Comisia Electorală Centrală (CEC) [a făcut public](#) un document cu propunerile de modificare a legislației electorale și a celei conexe, realizat de către un expert național și completat cu propunerile membrilor CEC. Propunerile formulate urmau să înlăture lacunele și deficiențele legislative identificate de CEC și alte autorități publice, să soluționeze adresele Curții Constituționale formulate în urma alegerilor prezidențiale din 30 octombrie (13 noiembrie) 2016 și să răspundă la recomandările formulate de misiunile naționale și internaționale de observare a alegerilor. Deși a fost publicat pe pagina web a CEC, documentul nu a fost supus oficial procesului de consultări publice, nefiind indicată persoana responsabilă de colectarea propunerilor și data limita pentru recepționarea acestora.

Pe parcursul lunii mai 2020, la solicitarea Coaliției pentru Alegeri Libere și Corecte (CALC), CEC a organizat două ședințe cu membrii CALC, la care au fost prezentate propunerile de modificare a legislației electorale elaborate de organizațiile societății civile, precum și opiniile acestora față de documentul publicat de CEC. În urma discuțiilor, pe 20 și 21 mai 2020, organizațiile membre CALC au expediat în atenția CEC opiniile lor. Anterior, pe 7 aprilie 2020, Asociația Presei Independente a transmis CEC un set de propuneri privind amendarea Codului Electoral la capitolul reflectării alegerilor în mass media.

La 2 iunie 2020, Comisia Electorală Centrală [a aprobat prin Hotărârea nr. 3949](#) proiectul de lege pentru modificarea legislației electorale și a celei conexe. Documentul a fost aprobat într-un mod pripit, fără o prezentare a principalelor modificări-cheie la legislația electorală vizate de respectivul proiect de lege și fără a pune în discuție propunerile înaintate de organizațiile societății civile. Ultimele, potrivit președintelui CEC, urmau a fi transmise Parlamentului și Guvernului împreună cu proiectul de lege votat, dar și publicate pe pagina web a CEC. La momentul publicării acestui apel, tabelul de divergențe la proiectul de lege, precum și opiniile societății civile continuă să lipsească de pe pagina web a CEC.

La 3 iunie 2020, CEC a transmis Guvernului și Parlamentului spre examinare setul de propuneri pentru modificarea unor acte legislative, aprobat prin Hotărârea CEC nr.3949 din 2 iunie 2020. Proiectul nu a fost publicat pe nici-una din paginile web ale acestor instituții.

Atragem atenția că în urma alegerilor prezidențiale din 30 octombrie (13 noiembrie) 2016, Curtea Constituțională a formulat [șase adrese](#) Parlamentului Republicii Moldova. Parlamentul, contrar prevederilor legislației, până la momentul lansării prezentului Apel, nu a soluționat în niciun fel trei adrese, iar celelalte trei adrese au fost soluționate doar parțial. Potrivit art. 281 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, se stabilește un termen de cel mult 3 luni pentru examinarea observațiilor (constatărilor) Curții și informarea acesteia despre rezultatele examinării.

Amintim că alegerile prezidențiale au fost stabilite pentru data de 1 noiembrie 2020. Parlamentul are la dispoziție mai puțin de 2 luni să rezolve adresele Curții Constituționale și să perfecționeze legislația electorală pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor prezidențiale din acest an. În același timp, luând în calcul situația epidemiologică actuală din țară și din statele în care locuiesc cetățenii Republicii

Moldova aflați peste hotare, considerăm necesară inițierea neîntârziată de către CEC a procesului de revizuire a procedurilor electorale necesare pentru asigurarea condițiilor sigure de activitate a funcționarilor electorali și de exercitare a votului de către cetățenii aflați atât în țară, cât și peste hotare.

Apelul Coaliției civice pentru Alegeri Libere și Corecte poate

fi accesat aici:

Asociația Promo-LEX atrage atenția asupra riscului de nerealizare în termen și pe deplin a Strategiei de Dezvoltare a Poliției 2016 – 2020

24 iunie 2020

Asociația Promo-LEX a prezentat astăzi Raportul nr. 3 privind „Monitorizarea civică a reformei Poliției în Republica

Moldova". Raportul conține o analiză comprehensivă a gradului de realizare pe parcursul anului 2019 de către Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul General al Poliției a obiectivelor Strategiei de Dezvoltare a Poliției 2016 – 2020 și a Matricei de politici privind implementarea suportului bugetar pentru anii 2017 – 2020, oferit de către Uniunea Europeană pentru reforma Poliției.

În cadrul conferinței de prezentare a Raportului, E.S. Dl Peter Michalko, Ambasador al Delegației Uniunii Europene în

Republica Moldova, a menționat: „În ultimii ani, poliția din Republica Moldova a făcut pași importanți în implementarea reformei în sectorul dat. Cu toate acestea, rămân multe aspecte semnificative. Ceea ce este necesar, de exemplu, este schimbarea percepției poliției, de la o organizație a puterii într-o instituție orientată către servicii în beneficiul cetățenilor Republicii Moldova. Uniunea Europeană susține aceste eforturi, precum și cooperarea și parteneriatul strâns între autoritățile de stat, poliție și societatea civilă, care ajută la implementarea potrivită a reformei și deservire cât mai bună a cetățenilor și drepturilor lor.”

Constatările din raportul alternativ vizează activitățile cu termen de realizare expirat anterior anului 2019 și care au fost calificate ca nerealizate în rapoartele precedente ale Asociației. La fel sunt vizate activitățile continue pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare a Poliției 2016-2020,

precum și acele activități care au avut termenul de realizare expirat la finalul anului 2019. Concluziile Promo-LEX sunt elaborate prin raportarea acțiunilor și a sub-acțiunilor realizate la indicatorii de performanță și termeni de realizare stipulați în documentele strategice menționate mai sus.

Astfel, Promo-LEX a constatat că, din totalul activităților planificate în cadrul Strategiei de Dezvoltare a Poliției, în perioada 2016 – 2019 urmau a fi implementate 53 de sub-acțiuni din 84, adică 63%. Acestea vizează toate cele 5 obiective strategice:

În cadrul **Obiectivului 1: Consolidarea responsabilității, eficienței, transparenței și profesionalismului Poliției**, au fost atinse următoarele rezultate: din 25 de sub-acțiuni, 5 au fost realizate complet, 10 au fost parțial realizate, 6 au rămas nerealizate, iar în cazul a 4 sub-acțiuni, Asociația nu s-a putut pronunța pe motiv că acestea sunt formulate general sau indicatorii nu sunt măsurabili.

În acest context, Promo-LEX atrage atenția asupra unui risc major de neîndeplinire a indicatorilor de performanță pentru anul 2020, în special cu referință la atingerea raportului de 40 % ofițeri versus 60% subofițeri angajați în Poliție, precum și cu referință la operaționalizarea Centrului Integrat de Aplicare a Legii (CIPAL).

În ceea ce privește **Obiectivul 2: Aplicarea echitabilă, eficientă și eficace a legislației bazate pe drepturile omului în activitatea Poliției**, în urma analizei a patru sub-acțiuni, s-a constatat că, 2 dintre acestea sunt realizate, iar celelalte 2- nerealizate.

La fel, potrivit observațiilor Promo-LEX, au fost realizate doar 3 (30%) dintre sub-acțiunile **Obiectivului 3: Consolidarea capacităților Poliției de combatere a crimei organizate, traficului de ființe umane, criminalității cibernetice,**

violenței, inclusiv a infracțiunilor din motive de gen, drogurilor și contrabandei cu armament, falsificarea și spălarea banilor. În cadrul aceluiași obiectiv, o sub-acțiune (10%) a rămas nerealizată, 3 (30%) sunt parțial realizate, iar pentru altele 3 (30%) a fost dificil de apreciat gradul de realizare.

De asemenea, în perioada 2016-2019 urmau a fi implementate și 11 sub-acțiuni în cadrul **Obiectivului 4: Crearea unui serviciu polițienesc modern în conformitate cu cele mai bune standarde și practici ale Uniunii Europene și internaționale, în măsură să răspundă proactiv și în mod egal la nevoile cetățenilor și ale societății în ansamblu.** Potrivit constatărilor Promo-LEX, 2 dintre acestea au fost realizate iar 1 a rămas nerealizată. Alte 6 sub-acțiuni au fost apreciate ca fiind parțial realizate, iar pentru 2 activități nu s-a putut oferi un calificativ.

În ceea ce privește gradul de realizare a **Obiectivului 5: Promovarea și implementarea principiului toleranță zero față de corupție, discriminare și rele tratamente în activitatea Poliției,** până la finalul anului 2019 urmau a fi implementate 3 sub-acțiuni. Cu referință la acestea, pentru două sub-acțiuni Promo-LEX a oferit calificativul parțial realizat, cea de-a treia sub-acțiune fiind apreciată ca realizată.

În concluzie, Promo-LEX remarcă faptul că, din totalul acțiunilor și sub-acțiunilor implementate de autorități în intervalul 2016-2019, 13 sub-acțiuni (25%) au fost apreciate

ca fiind realizate, 21 sub-acțiuni (40%) – parțial realizate, 10 sub-acțiuni (19%) – nerealizate. Alte 9 sub-acțiuni (17%) au indicatori de performanță formulați într-o manieră prea generală, fapt care nu a permis măsurarea gradului de atingere a acestora.

De asemenea, s-a mai constatat că, din 8 sub-acțiuni a căror termen de realizare a fost anul 2019, 2 (25%) au fost evaluate ca fiind parțial realizate, 1 sub-acțiune a fost calificată drept nerealizată (13%), iar în privința a 5 sub-acțiuni Promo-LEX nu s-a putut expune asupra gradului de realizare (4 dintre acestea vizează achiziționarea de echipament). Totodată, în cazul a cel puțin 4 sub-acțiuni s-a constatat un risc sporit de neatingere a criteriilor de performanță: 3 dintre acestea se referă la dezvoltarea unor sisteme informaționale iar 1 ține de desfășurarea achizițiilor publice.

La fel, Promo-LEX a constatat că, din totalul indicatorilor de performanță stabiliți pentru anul 2019 în cadrul Matricii de politici privind implementarea suportului bugetar, 4 acțiuni au atins indicatorii stabiliți (44,4%); în cazul altor 4 acțiuni indicatorii au fost atinși parțial (44,4%), iar în cazul unei acțiuni nu au fost atinși indicatorii stabiliți (11,1%).

Raportul nr. 3 Monitorizarea civică a reforme poliției

Perioada de monitorizare: anul 2019

Raportul nr. 3 de monitorizare civică a reformei Poliției îl găsiți [aici](#).

Raportul a fost realizat în cadrul Proiectului „Monitorizarea civică a reformei poliției în Republica Moldova”. Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană, co-finanțat și implementat de Asociația Promo-LEX.

Proiectul „Monitorizarea civică a reformei Poliției în Republica Moldova” pune în valoare rolul de supraveghere civică al organizațiilor neguvernamentale în timpul implementării reformelor, precum și dreptul cetățenilor de a participa la procesul de luare a deciziilor. Obiectivul general al proiectului este consolidarea responsabilității, eficienței și transparenței reformei Poliției în Republica Moldova.

Pentru mai multe informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de comunicare al Asociației Promo-LEX;

GSM: 069269684,

e-mail: inga.stegarescu@promolex.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

[Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova](#)

str. Mihail Kogălniceanu

MD 2001 Chișinău, Republica Moldova

Vizitați-ne

pe

Facebook: <https://www.facebook.com/EUDelegationMoldova>

**APEL PUBLIC cu privire la
respectarea obligațiilor
pozitive de către
autoritățile constituționale
ale Republicii Moldova în
raport cu locuitorii regiunii**

transnistrene

La [25 mai 2020](#), s-a desfășurat ședința extraordinară a Consiliului Raional Dubăsari. Printre altele, a fost abordată și situația creată în platoul Cocieri în perioada pandemiei COVID-19: [instalarea ilegală de posturi mobile și bariere artificiale](#), supraaglomerarea feribotului (bacului) și alte probleme privind libera circulație a locuitorilor din localitățile din stânga Nistrului.

Ca urmare, Consiliului Raional Dubăsari la [25 mai 2020](#) a condamnat acțiunile unilaterale ale administrației regiunii transnistrene de blocare a accesului cetățenilor pe teritoriul controlat de autoritățile constituționale. Suplimentar, s-a decis ca președintele raionului Dubăsari să înainteze un demers către Guvernul Republicii Moldova pentru soluționarea problemei liberei circulații.

La [28 mai 2020](#), Președintele raionului FILIPOV, a înaintat un demers Guvernului solicitând asigurarea drepturilor constituționale ale cetățenilor Republicii Moldova. La [1 iunie 2020](#), Grigore Filipov a avut o întâlnire de lucru cu Președintele Republicii Moldova, Igor Dodon. Potrivit comunicatului de presă al Președinției, la întâlnire au fost abordate probleme cu care se confruntă locuitorii satelor Molovata Nouă, Vasilievca, Cocieri, Roghi pe timp de pandemie. **Însă, localitatea Corjova, nu a fost inclusă în această listă**, deși Corjova este parte a unității administrativ-teritoriale pe care o conduce Dl Filipov și acolo există autorități publice locale, alese conform legislației naționale, precum și instituții care se află sub jurisdicția autorităților constituționale.

La [3 iunie 2020](#), Igor Dodon a avut o discuție telefonică cu liderul de la Tiraspol Vadim Krasnoselskii, care "au analizat situația creată în Zona de Securitate, în raioanele adiacente râului Nistru, mai cu seama a celei din satele raionului

Dubăsari.” Constatăm că localitatea Corjova lipsește și din lista discutată de Președintele țării.

La [8 iunie 2020](#), Guvernul R.Moldova a anunțat despre faptul că au fost ridicate unele restricții pentru locuitorii satelor din stânga Nistrului, subordonate autorităților constituționale. Astfel, locuitorii satelor Varnița, Copanca, Molovata Nouă, Cocieri, Pohrebea, Doroțcaia, Coșnița și Pârâta și care au viză de reședință în aceste localități pot circula liber doar prin câteva puncte de trecere a liniei administrative. **De remarcat că în această listă nu se află localitățile Vasilievca și Roghi, care anterior erau nominalizate, dar nici localitatea Corjova.**

Imediat după această înțelegere, [unii dintre primarii](#) localităților aflate în stânga Nistrului, s-au arătat nemulțumiți de faptul că locuitorii din Vasilievca, Roghi și Corjova au fost ignorați de către autoritățile constituționale, alături de cei din restul teritoriului regiunii transnistrene unde se regăsesc peste 330 000 cetățeni ai R. Moldova.

La [16.06.2020](#), președintele raionului Dubăsari, Grigore Filipov fiind întrebat despre situația satelor Corjova și Roghi, a comunicat presei că aceste localități *”se numără că e în Transnistria, îi la ei la evidență, de asta noi nu putem să ne luăm nicio obligațiune”*, și că acest lucru s-ar fi decis între Președintele Republicii Moldova și liderul de la Tiraspol.

În acest context, Asociația Promo-LEX consideră inacceptabilă și iresponsabilă o astfel de atitudine față de autoritățile publice locale și populația din s. Corjova, Roghi, Vasilievca. Localități care potrivit [legislației naționale](#) se află în subordinea administrației raionului Dubăsari, implicit în gestiunea Președintelui raionului Dubăsari – dl Grigore Filipov.

Totodată, Promo-LEX amintește autorităților constituționale locale și centrale că, potrivit art. 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului (CEDO), *Înaltele Părți Contractante (statele) recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Convenția Europeană.* În această perioadă de restricții, locuitorii din Corjova, la fel ca cei din alte localități din Zona de Securitate, au nevoie de implicarea pleneră și eficientă a autorităților constituționale în vederea apărării drepturilor lor. Considerăm că prin astfel de declarații, autoritățile dezvoltă faptul că în realitate locuitorii din Zona de Securitate rămân discriminați în raport cu cetățenii din alte regiuni ale țării.

Mai mult ca atât, potrivit jurisprudenței uniforme a Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO) în cauzele transnistrene (Ilașcu și alții; Mozer etc), chiar și în absența unui **control efectiv** asupra regiunii transnistrene, autorităților constituționale le revin **obligații pozitive** (măsuri de ordin diplomatic, economic, juridic sau de alt gen, care îi stau în puteri și sunt în conformitate cu dreptul internațional), pentru a asigura respectarea drepturilor garantate de Constituție și Convenție.

Esența obligațiilor pozitive enunțate în raport cu teritoriul din stânga Nistrului se referă la 3 aspecte definitorii:

- Eforturi de restabilire a controlului efectiv;
- Abținere de la susținerea regimului separatist de la Tiraspol;
- Interesele respectării drepturilor omului trebuie să prevaleze.

Cu regret constatăm că, atât înțelegerea la care s-a ajuns referitor la asigurarea libertății de circulație pentru locuitorii anumitor localități subordonate Chișinăului, cât și declarația președintelui raionului Dubăsari, prin care ignoră drepturile, interesele și problemele locuitorilor din Roghi,

Vasilievca și Corjova, nu doar că nu reprezintă eforturi de restabilire a controlului efectiv al teritoriului din stânga Nistrului, dar mai mult ca atât, par a fi acțiuni de susținere a regimului ilegal de la Tiraspol în detrimentul susținerii populației și autorităților publice locale.

În contextul circumstanțelor descrise mai sus,

SOLICITĂM

1. Abținerea autorităților constituționale centrale de la acțiuni de susținere a regimului de la Tiraspol;
2. Întreprinderea unor acțiuni prompte, ferme și fără echivoc care să garanteze securitatea și siguranța persoanelor din regiunea transnistreană și a zonei de Securitate.
3. Coordonarea acțiunilor și a eforturilor autorităților centrale cu administrațiile publice locale de nivelul întâi și doi întru, fiind excluse ambiguitățile în abordarea aceleiași probleme.

IUNIE 2020

APEL PUBLIC

cu privire la respectarea
obligațiilor pozitive de
către autoritățile constituționale
ale Republicii Moldova în raport
cu locuitorii regiunii
transnistrene

Promo - LEX

Promovarea democrației și a drepturilor omului

Pentru mai multe informații, contactați:
Pavel Cazacu, Avocat, Asociației Promo-LEX
GSM: 060 04 55 70;
E-mail: pavel.cazacu@promolex.md